

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	288
Land:	Libanon
Kilde:	Det svenske Regeringskansliet, Utrikesdepartementet
Titel:	"Menneskerettigheder i Libanon, 2004"
Optaget på baggrundsmaterialet:	22. november 2005

Utrikesdepartementet

Mänskliga rättigheter i Libanon 2004

1. Sammanfattning av MR-läget i Libanon

MR-läget i Libanon har inte förbättrats under det senaste året, vilket föranlett EU att vid flera tillfällen markera sin oro över utvecklingen. Graden av personlig frihet i Libanon är med regionala mått mätt hög. Betydande inskränkningar i grundläggande mänskliga rättigheter förekommer dock. Många av dessa är kopplade till det regionala säkerhetspolitiska läget. Rättigheter åsidosätts ofta för att tillgodose "säkerhetsintressen".

I juni 2002 undertecknade Libanon och EU ett associeringsavtal, som uttryckligen anger respekt för mänskliga rättigheter som en grundval för samarbetet. Detta avtal har ratificerats av Libanon samt de flesta EU-länder – endast tre länder återstår. Förhoppningen är att avtalet ska ge ytterligare en möjlighet att främja mänskliga rättigheter i Libanon.

Det mest graverande under 2004 har varit att Libanon bröt sitt moratorium från 1998 och verkställde tre dödsstraff i januari 2004 och ytterligare tre dödsdömda väntar på att få sin dom verkställd.

Under 2004 har flera MR-aktivister på olika sätt trakasserats och hotats. Vid ett flertal demonstrationer har demonstranter – främst politiskt aktiva från oppositionen – godtyckligt arresterats och frihetsberövats, allt från en dag till flera dagar, ibland flera veckor. Vid ett tillfälle, i våras, sattes också armén in mot demonstranter i det fattiga Hayy al-Sullum. Situationen urartade och armén öppnade eld med sex dödsoffer som följd. Vid ett upplopp i slutet på september arresterades ett 20-tal personer anklagade för samröre med al-Qaida. En av de arresterade, Ismail Mohamed Khatib, avled i arresten. Officiellt sades det att vederbörande hade avlidit av en hjärtinfarkt. Amnesty International har begärt att en oberoende utredning skall tillsättas för att granska fallet.

Syriens politiska inflytande och militära närvaro i stora delar av landet är fortsatt påtagligt. Den syriska säkerhetstjänsten agerar i vissa fall oberoende av libanesiska myndigheter, vilket medför att rättsskipningen delvis ligger utanför landets kontroll. Även de palestinska flyktinglägren ligger i praktiken utanför landets rättsväsendes kontroll liksom gränsområdet mot Israel som domineras av Hizbollah.

Inför omröstningen i parlamentet om en ändring av konstitutionen, syftande till en förlängning av sittande president Lahouds mandat, hotades många parlamentariker som uttalat sig kritiskt mot detta förslag.

Till följd av den upptrappade politiska spänningen – speciellt efter FN-resolutionen 1559, där utländska styrkor [Syrien] uppmanas att dra tillbaka sina trupper från Libanon samt att beväpnade milisgrupper [Hizbollah] avväpnas – har en ökning kunnat skönjas i förföljelse av oppositionspolitiker. I början på oktober 2004 utsattes den f d ekonomiministern i premiärminister Hariris regering, Marwan Hamade, för ett misslyckat mordförsök. Hamade var uttalat emot Syriens inflytande i Libanons inre angelägenheter.

När det gäller pressfriheten beslutade mediadomstolen i september 2002 att permanent stänga den inhemska TV-kanalen MTV, som ägs av en oppositionspolitiker, för att ha överskridit vallagens förbud mot sändande av valpropaganda. Trots upprepade försök under 2003 och 2004 att överklaga beslutet har MTV inte återfått sitt sändningstillstånd och dess huvudkontor är fortsatt förseglat.

2. Ratifikationsläget beträffande de mest centrala MR-konventionerna

Libanon har ratificerat följande av FN:s MR-konventioner:

- konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, 1976 (dock ej de fakultativa protokollen om enskild klagorätt och avskaffande av dödsstraffet)
- konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, 1976
- konventionen om avskaffandet av all former av rasdiskriminering (reservation avseende artikel 22), 1971
- konventionen om avskaffande av alla former av diskriminering mot kvinnor (med reservationer avseende artiklar 9(2), 16 (1) (c,d,f,g), 29(1)), 1997 (dock ej det fakultativa protokollet om enskild klagorätt)
- konventionen mot tortyr, 2000 (dock ej det nyantagna fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr)
- konventionen om barnens rättigheter, 1991, samt under 2001 signerades det fakultativa protokollet om barnhandel, barnprostitution och barnpornografi (dock ej det fakultativa protokollet om handel med barn)

Libanon rapporterar till FN:s konventionskommitté för de konventioner som ratificerats. I många fall har dock rapporterna inkommit med flera års försening.

Libanon har inte anslutit sig till 1951 års flyktingkonvention och inte 1967 års protokoll. Skälen till detta är främst kopplade till den regionalt och inrikespolitiskt svåra frågan om palestinska flyktingar.

3. Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Den libanesiska grundlagen garanterar grundläggande rättigheter till liv och kroppslig integritet. Inga av statsmakten sanktionerade avrättningar utan föregående rättsligt förfarande förekommer enligt uppgift.

Insynen i militärdomstolarna och fängelserna är obefintlig. Misshandel och tortyr förekommer – främst i samband med frihetsberövanden och inledande förhör. Regeringen har offentligt medgivit detta och utlovat att åtgärder ska vidtas för att förhindra tortyr. Under det senaste året har flera rapporter kommit om att misstänkta islamister ska ha misshandlats under förhör hos den militära underrättelsetjänsten. Anklagelser har även funnits om att dödsfall i samband med tortyr förekommit. Även olika palestinska fraktioner uppges göra sig skyldiga till övergrepp inom ramen för den godtyckliga rättsskipning som med regeringens tysta medgivande bedrivs i flyktinglägren.

Libanesiska häkten och fängelser är på grund av bristande resurser kraftigt överbefolkade och uppfyller inte internationell minimistandard. Under inbördeskriget förekom ett stort antal försvinnanden. Många av dessa libaneser hölls under längre tid i syriska fängelser. Trots officiella uppgifter om att samtliga sådana fångar släppts förekommer fortsatt rapporter om att ett mindre antal av dessa fortfarande ska finnas kvar i syriska fängelser. Förra året offentliggjorde en syrisk f d politisk fånge en lista med 33 namn på libaneser som han träffat eller hört talas om under sin egen tid i syriska fängelser.

Sedan många år har det pågått förhandlingar mellan Hizbollah och Israel om fångutväxling – ett 20-tal libaneser och fyra israeler. En lyckad fångutväxling har i år kunnat genomföras.

4. Dödsstraff

Dödsstraff återinfördes 1990 i syfte att förebygga allvarlig kriminalitet under det känsliga återuppbyggnadsskedet efter inbördeskriget. 1994 skärpte parlamentet lagen genom att besluta att dödsstraff skulle utdömas i samtliga fall av överlagt mord samt vid mord med politiska motiv. Mellan 1994 och 1998 avrättades 12 personer. Sedan 1998 har det funnits ett de facto moratorium. Detta har i år brutits med tre verkställda dödsstraff och tre som väntar på att verkställas. Verkställandena har föranlett starka reaktioner både internationellt och nationellt bland MR-organisationer. EU har framfört sin protest i skrift och genom demarsch. Debatten om verkställighet har varit livlig under året.

Flera ledande politiker, inkl. premiärministern och justitieministern, har uttalat sig positivt om dödsstraffet.

5. Rättssäkerhet

Libanesiska domstolar är i princip självständiga i förhållande till den verkställande makten, men rättssäkerheten är bristfällig. Politiska påtryckningar på domstolarna förekommer. Bristen på kompetenta domare är ett annat allvarligt problem, som ofta gör att rättskipningen kraftigt försämras och försenas med långa frihetsberövanden som följd. Vissa rättsärenden hanteras i särskilda militär- eller säkerhetsdomstolar, i synnerhet i fall där rikets säkerhet och stabilitet bedöms vara hotad (t ex spioneri, kontakter med Israel etc). Dessa domstolars domar går inte att överklaga. Ingen insyn förekommer i militärfångelserna. T ex tillåts inte Röda Korset göra besök.

I Libanon finns utöver de civila domstolarna 17 religiösa domstolar för de 19 officiellt registrerade religiösa samfundet. Dessa domstolar dömer i allt som gäller familjelagstiftning – d v s äktenskap, skilsmässor, vårdnad av barn och arv.

För barn i åldern 7-18 år som begår brottsliga handlingar finns särskilda ungdomsdomstolar, som beroende på barnets ålder fattar beslut om lämpliga åtgärder. Straffbarhetsåldern för barn är 7 år, vilket strider mot Barnkonventionen som Libanon ratificerat. Fängelsestraff kan utdömas från 15 års ålder. Sedan två år tillbaka finns också två ungdomsfängelser.

6. Personlig frihet

Enligt libanesisk lag krävs skriftlig arresteringsorder för gripande av en person. Åtgärden ska vidare prövas av åklagare inom 48 timmar. Dessa regler överträds dock regelbundet av myndigheterna. Detta drabbar i synnerhet gästarbetare från Asien och Afrika.

Den libanesiska armén och dess säkerhetsstyrkor gör ibland godtyckliga frihetsberövanden utan skriftlig arresteringsorder – i synnerhet i fall som anses kopplade till rikets säkerhet eller terrorism.

En libanesisk parlamentarisk kommission konstaterade i maj 2001 att av drygt 7000 frihetsberövade personer i libanesiska fängelser var endast 2500 formellt dömda för brott.

Enligt libanesisk lag råder i regel såväl inrikes som utrikes resefrihet. Lagen förbjuder dock resor till Israel. På grund av värnplikten måste män mellan 18-21 år få särskilt tillstånd för utrikes resa. Giftna kvinnor måste få makens godkännande vid ansökan om pass. Libanesiska och syriska trupper upprätthåller ”check-

points” i stora delar av landet, som dock normalt inte inskränker resefriheten inom landet, med undantag för gränsområdet mot Israel.

7. Strafffrihet

Den strafffrihet som förekommer har i allmänhet gynnat de privilegierade i samhället med goda politiska kontakter. Korruption är ett utbrett problem. Överträdelser begångna av säkerhetstjänstens personal utreds – om de alls utreds - internt och leder ytterst sällan till någon rättslig åtgärd.

8. Yttrande- och mediafrihet

Libanon har en stark tradition av yttrande- och pressfrihet och den libanesiska grundlagen stipulerar yttrandefrihet. Det finns ett stort utbud av tidningar, radio- och TV-stationer. Den officiella censuren bygger på stickprov, ingen obligatorisk förhandsgranskning förekommer. Medierna utövar självcensur i vissa politiskt känsliga frågor (t ex Israel samt relationen till Syrien), men mediadebatten kan ändå betecknas som livlig.

Under de senaste åren har dock flera incidenter inträffat som motverkat denna bild. Flera regimkritiska journalister har arresterats eller trakasserats. I mars 2002 dömdes Antoine Bassil, korrespondent för TV-kanalen MBC, till 4 års fängelse (efter överklagan reducerat till 2,5 års fängelse) för samröre med Israel och för att ha skadat relationen till Syrien. Al Hayat-redaktören Habib Younes dömdes samtidigt för samma brott till 3 års fängelse, som i högre instans sänktes till 15 månader. Younes släpptes efter att ha avtjänat strafftiden i november 2002. I september 2002 beslutade mediadomstolen att stänga TV-kanalen MTV och radiokanalen RML p g a överträdelser av medialagen i samband med ett fyllnadsval till parlamentet, som vanns tidigare under året av kanalernas ägare, oppositionspolitikern Gabriel Murr. Dessa kanaler har trots upprepade försök att överklaga inte fått tillfälle att lägga fram sina sakargument för en högre domstol. MTV:s lokaler är fortsatt förseglade.

Inskränkningar i yttrande- och pressfriheten förstärks av en ännu gällande lag från 1953. Denna lag säger att en person som vill starta en ny tidning, radio-kanal eller TV-station endast kan göra det genom att uppköpa en befintlig sådan.

I september 2003 framträdde den libanesiske exilpolitikern Michel Aoun inför den amerikanska kongressen och gav sitt politiska stöd till den s k Syria Accountability and Lebanese Sovereignty Restoration Act. Den 24 oktober 2003 utfärdade en åklagare en arresteringsorder för Aoun. Denna gäller fortfarande. MR-aktivister och oppositionspolitikere menade att riksåklagarens agerande ää var politiskt betingat och strider mot grundlagen.

Enligt grundlagen råder förenings- och församlingsfrihet, men staten begränsar i vissa fall denna rätt. T ex måste politiska partier formellt godkännas av regeringen. Övriga föreningar och sammanslutningar behöver vid bildandet notifiera inrikesministeriet. Alla demonstrationer och offentliga politiska möten måste få förhandstillstånd av inrikesministeriet. Vissa oppositionsgrupper har ibland svårt att få sådant tillstånd, i synnerhet om demonstrationen antas ha ett ”anti-syriskt” tema. Vid några tillfällen under året har säkerhetsstyrkorna använt överdrivet våld för att upplösa demonstrationer samt gripit demonstranter. Vid ett tillfälle (Hayy al-Suluum-incidenten i våras) sattes armén in, med sex dödade personer som följd. .

Religionsfriheten är garanterad i grundlagen och respekteras i praktiken.

9. De politiska institutionerna

Libanon är en parlamentarisk demokrati utan statsreligion. Den politiska makten är dock, enligt konstitutionen, fördelad på konfessionella grunder. Presidenten ska vara kristen maronit, premiärministern sunnimuslim och parlamentets talman shiamuslim. Presidenten väljs av parlamentet för en period om sex år. Han kan enligt konstitutionen inte väljas om. I september i år har parlamentet trots intern och extern kritik (FN-resolutionen 1559), med inblandning av Syrien, gjort en ändring i konstitutionen och förlängt den sittande presidentens mandatperiod med tre år.

De 128 mandaten i parlamentet är fördelade på 50 procent kristna och 50 procent muslimer. Val till parlamentet äger rum vart fjärde år. Nästa val sker i maj 2005. Inga traditionella politiska partier finns, utan snarare grupperingar baserade på konfessionalism eller uppbyggda kring en stark politisk person eller en tillfällig allians i någon sakfråga. Kvinnor har rösträtt och är valbara på samma villkor som män. Dock är endast ter av 128 ledamöter kvinnor. Vid regeringsombildningen den 27 oktober 2004 fick Libanon sina första kvinnliga ministrar – Leyla Solh och Wafaa Dika Hamza.

10. Rätten till arbete och relaterade frågor

Den ekonomiska krisen har inneburit att klyftorna i samhället ökat. Arbetslösheten är mycket hög (officiellt 10 procent, men inofficiellt betydligt högre). I synnerhet utländska gästarbetare (asiater, afrikaner) har oskäligen och ibland slaverilikhande arbetsförhållanden. Det stora antalet syriska gästarbetare har jämförelsevis mycket låga löner (understigande den lagliga minimilönen på 200 USD per månad), vilket även pressar ned lönerna för libanesiska arbetare och bidrar till att öka den inhemska arbetslösheten. Arbetssituationen är särskilt alarmerande för palestinska flyktingar, som har omfattande yrkesförbud.

Fackföreningar får bildas och verka fritt. Strejkrätten är garanterad i lag. Det finns totalt ca 160 fackföreningar i Libanon. Drygt 40 procent av de arbetande är medlemmar i en fackförening.

Libanon har ratificerat sju av ILO:s åtta centrala konventioner. Under 2003 ratificerades konvention nr 138 om barnarbete (med 14 år som minimiålder). Den enda konvention av dessa som inte ratificerats är konvention nr 87 om föreningsfrihet.

11. Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

I Libanon finns högkvalificerad sjukvård att tillgå, men ofta till en hög kostnad. Majoriteten av sjukhusen är privata. Många libaneser har inte råd att använda sig av den bästa sjukvården. En stor del av befolkningen omfattas inte av något offentligt socialt skyddsnät. Andelen av statsbudgeten (minus ränteutgifter) som används till hälsovård är 9 procent. I de palestinska flyktinglägren ordnas sjukvård främst av UNRWA och enskilda organisationer utan stöd av den libanesiska staten.

12. Rätten till utbildning

Utbildningsväsendet i Libanon är av tradition organiserat i anknytning till de olika religiösa grupperna. En majoritet av landets barn och ungdomar går i privata skolor. Det statliga skolsystemet anses allmänt vara undermåligt på grund av resursbrist. Cirka 20 procent av statsbudgeten (minus ränteutgifter) satsas på utbildningssektorn. Utbildningen i de statliga skolorna är kostnadsfri, bortsett från vissa avgifter för skolböcker, uniform etc. Utbildningen är obligatorisk till 12 års ålder. Enligt UNICEF går 98 procent av alla libanesiska barn i åldern 7-11 år i skolan. De ytterst få palestinska flyktingar som har råd att betala för privata skolor tillåts göra detta. I flyktinglägren är övriga hänvisade till UNRWA:s skolor, som har stor resursbrist. Flyktingbarnen är inte välkomna i de statliga libanesiska skolorna.

13. Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Libanon har en BNP/capita på ca 4500 USD. Inkomsten är dock ojämlikt fördelad. Det offentliga sociala skyddsnätet är svagt utvecklat. Arbetslösheten är hög. Bostadssituationen för stora grupper libaneser är prekär, inte minst för de som internflyktingarna (både kristna och muslimer) som under inbördeskriget tvingades lämna sin ursprungliga hemvist för att söka sig till säkrare platser i landet. De palestinska flyktingarnas levnadssituation försvåras av statlig diskriminering på bland annat arbets- och bostadsmarknaden samt vad avser äganderätten.

14. Kvinnans ställning

Sett i ett regionalt historiskt perspektiv har kvinnans ställning i Libanon varit stark. I dag jämför sig dock de libanesiska kvinnorna med kvinnor i Tunisien och Marocko, länder som kommit en bra bit längre på lagstiftningsområdet.

Rösträtten gäller lika för män och kvinnor. I parlamentet är dock endast 3 av 128 ledamöter kvinnor. Kvinnors rätt till land och arv regleras av respektive religiösa gruppers lagstiftning på området. Kvinnor har rätt att ärva och äga fast egendom, men tvingas ofta av tradition att avstå denna till manliga släktingar. Barn till en libanesisk kvinna får inte rätt till moderns medborgarskap, om fadern är utländsk medborgare eller statslös (t ex palestinier).

Kvinnors löner utgör statistiskt endast ca 75 procent av det manliga genomsnittet, trots att parlamentet 2000 antog en lag som slår fast principen om lika lön för lika arbete. I vissa muslimska kretsar är det sociala trycket starkt mot att kvinnan tar förvärvsarbete utanför hemmet. Det förekommer ingen öppen könsdiskriminering i utbildningsväsendet, men analfabetismen är högre bland vuxna kvinnor än bland vuxna män, även om ny statistik visar att klyftan minskar.

Någon tillförlitlig statistik över våld mot kvinnor finns inte att tillgå. Våldtäkt ger ett minimistraff på 5 års fängelse. Det förekommer uppgifter om att unga våldtäktsoffer i mindre utvecklade delar av landet utsätts för tryck (bl a från inblandade familjer) att återta eventuell polisanmälan och istället gifta sig med gärningsmannen, för att "tvätta" bort skuldstämpeln och möjliggöra strafffrihet för gärningsmannen. Enligt strafflagen kan reducerat straff utdömas i fall där en man dödat sin hustru, eller en kvinnlig släkting, om det kan påvisas att brottet begåtts som en konsekvens av "kvinnans omoraliska agerande" som "skadat familjens heder". Efter påtryckningar från kvinnorätts- och MR-organisationer skärptes dock straffsatserna för sådana "hedersbrott" 1999. Under de senaste åren har inte framkommit några rapporter om att domar fällts där brottet formellt karaktäriserats som "hedersbrott" och straffet därför reducerats.

Abort är förbjudet i lag, men förekommer illegalt. Inga rapporter om könsstympning har förekommit. Prostitution är förbjuden i lag, men förekommer i praktiken illegalt i anslutning till diverse nattklubbar. Handel med kvinnor är ett allt större problem och förekommer huvudsakligen i samband med prostitution. En majoritet av de prostituerade utgörs av gästarbetande kvinnor av östeuropeiskt, asiatiskt och afrikanskt ursprung.

15. Barnets rättigheter

Regeringen har skapat ett Högre Råd för Barnfrågor, som bl a har publicerat en rapport om uppföljning och efterlevnad av barnkonventionen. Regeringen avsätter dock generellt inte tillräckliga resurser för att kunna leva upp till barnkonventionen.

Situationen för många barn i Libanon är oroväckande, särskilt i de palestinska flyktinglägren. Gatubarn förekommer och barnarbete (särskilt inom jordbruket) är en ekonomisk nödvändighet för många familjer. Den formella minimiåldern för förvärvsarbetande barn har höjts från 13 till 14 år.

För rekrytering till den reguljära armén gäller 18 år som åldersgräns. Rapporter om sexuella övergrepp mot barn hör till ovanligheterna. När det väl rapporteras väcker dessa övergrepp ofta stor anstöt bland befolkningen. Polisen har dock under 2003 arresterat flera personer som anklagas för inblandning i barnprostitution.

Sedan två år tillbaka finns två ungdomsfängelser i Libanon. I brist på plats på ungdomsvårdsskolor/fängelser hålls en del minderåriga fängslade i vanliga fängelser.

16. Olika befolkningsgruppers situation

Den libanesiska grundlagen förbjuder diskriminering av landets medborgare. Alla erkända och registrerade religiösa samfund åtnjuter t ex en stor religionsfrihet. Detta hindrar inte att utländska medborgare diskrimineras i olika avseenden, t ex vad gäller rätt till fast egendom eller arbete. Särskilt utsatta är hushållsanställda kvinnor från Sri Lanka, Etiopien och Filippinerna, som ofta i praktiken är livegna under anställningen. Enligt en välrenommerad MR-advokat finns cirka 150 000 gästarbetare i Libanon – denna siffra är exklusive de syriska arbetarna. Dessvärre finns ingen tillförlitlig statistik att tillgå i Libanon. Statslösa palestinska flyktingar diskrimineras systematiskt, se punkt 18 nedan.

17. Diskriminering på grund av sexuell läggning

Homosexualitet är ett brott enligt lagen och ”homosexuella handlingar” bestraffas med upp till ett års fängelse enligt libanesisk lag.

18. Flyktingars rättigheter

Libanon har inte ratificerat 1951 års flyktingkonvention med tillhörande 1967 års protokoll. Ingen av regeringen organiserad flyktingmottagning finns. I Libanon finns ett stort antal internflyktingar (uppskattningar varierar från 300 000 till 1 miljon). Det finns officiellt 395 000 palestinska flyktingar registrerade hos UNRWA, men en inte obetydlig andel av dessa har lämnat Libanon. De palestinska flyktingarna tillåts stanna i Libanon i avvaktan på

repatriering , men lagen förbjuder uttryckligen permanent bosättning i Libanon, även för de flyktingar som fötts i landet. De palestinska flyktingarna diskrimineras inom i princip alla samhällssektorer (arbete, bostad, utbildning, hälsa). Under år 2001 försvårades dessa flyktingars situation ytterligare genom en skärpning av bostadslagen, som uttryckligen förbjöd palestinska flyktingar att äga fast egendom. Under hösten 2003 har en grupp parlamentariker lagt fram ett lagförslag som ska tillåta palestinier att i vissa fall äga sin bostad. Det politiska motståndet mot förslaget har dock varit starkt och ingen ändring förefaller på kort sikt trolig.

Utöver de palestinska flyktingarna finns det flera tusen andra flyktingar i Libanon, främst från Irak (cirka 25 000) och Sudan (cirka 15 000). Libanon ger ingen politisk asyl/skydd för flyktingar. Libanesiska myndigheter slussar de flesta fallen vidare till UNHCR, som har svårt att finna mottagarländer för de som slutligen ges flyktingstatus. Ett ökande antal avvisningsbeslut verkställs, även av sådana personer som givits flyktingstatus av UNHCR. Ett annat problem för flyktingar är att de riskerar att arresteras och frihetsberövas – ibland upp till ett år – som illegala invandrare.

19. Funktionshindrades situation

Antalet fysiskt handikappade ökade kraftigt under kriget. Lagen om funktionshindrade lägger fast att såväl statliga myndigheter som privata företag ska reservera tre procent av jobben för funktionshindrade, förutsatt att dessa i övrigt är kvalificerade för arbetsuppgifterna. De funktionshindrades intressen tillvaratas i praktiken främst av olika ideella organisationer, vilka får visst begränsat gehör och stöd hos myndigheterna. Vården och integreringen av handikappade är, liksom hälsovården i allmänhet, i första hand en fråga för familjen eller privata institutioner.

20 Oberoende MR-organisationer

Ett stort antal oberoende MR-organisationer verkar i Libanon, såväl nationella som internationella. Amnesty International har öppnat ett regional kontor i Beirut. Amnesty Internationals generalsekreterare besökte Libanon i december 2001 och togs då emot av president Lahoud. Under 2003 har AI-delegationer vid flera tillfällen besökt Libanon.

Under 2004 har arresteringarna av MR-aktivister minskat något. Däremot har trakasserier mot MR-aktivister legat på samma nivå som tidigare och i vissa fall ökat. Fall av kortare frihetsberövanden utan rättegång för att sedan släppas har noterats. Under 2003 har vid ett flertal tillfällen framstående MR-aktivister arresterats eller trakasserats av myndigheterna.

21. Fältverksamhet eller rådgivning på MR-området

Såväl FN, EU som bilaterala givare stödjer projekt som syftar till att främja respekten för MR i Libanon. MR är vidare ett viktigt element i det associationsavtal med EU som undertecknades i juni 2002 och som nu har ratificerats. Sverige inledde 2003 arbetet med att bygga upp ett regionalt biståndsprogram för Mellanösternregionen, inklusive Libanon, med fokus på demokrati och mänskliga rättigheter. Bland svenska organisationer som arbetar i Libanon kan nämnas Svenska Rädda Barnen, Diakonia samt Kvinna till Kvinna som snart kommer att etablera sig i regionen.